

JURYENS BEGRUNNELSE FOR VALG AV VINNERUTKAST 2012

Haukelandsbakken 15 – Barne- og ungdomssjukehuset, Haukeland universitetssjukehus

Byggherre: Helse Bergen HF
Arkitekt: KHR Architecture AS, RAMBØLL Arkitekter AS, PKA Arkitekter AS
Landskapsarkitekt: Schønherr AS

Bygg og anlegg som tildeles Arkitekturprisen skal i samspill med omgivelsene tilføre stedet nye kvaliteter i innhold, formgivning og materialbruk. Bergen kommunes arkitektur- og byformingspris er som det fremgår av navnet en pris som ikke bare skal vurdere byggverk enkeltvis, men også skal vurdere hvilken rolle arkitektur kan spille i byutviklingsammenheng.

Estetikk og funksjonalitet er begge sentrale kriterier, men rådet har også valgt å legge vekt på i hvilken grad prosjektet «sprenger sine egne rammer» og får betydning utover den funksjonen det er satt til å ha. Rådet er av den oppfatning at byutviklingskomponenten er viktig i ethvert byggeprosjekt. Rådet ønsker å gi honnør til arkitekter som benytter seg av muligheten for å ikke utelukkende svare på oppdragsgiverens bestilling, men også gi nye kvaliteter til området. Slike kvaliteter kan være av estetisk art, dreie seg om tilleggsfunksjoner som kommer bydelen til gode, eller være grep som tydeliggjør prosjektets historiske sammenheng. En slik tilnærming bidrar til opplevelseskvaliteter, gir økt forståelse og styrker stedsidentiteten. Denne tankegangen krever inngående kjennskap til sosial og geografisk kontekst, og er således en tidkrevende prosess. Likevel mener rådet at prosjekter som vitner om denne typen ambisjoner bør løftes frem som eksempler til etterfølgelse.

Rådet mener årets prisvinner skårer på alle disse kriteriene. Prosjektet er en vellykket komplettering av en sentral institusjon i en av Bergens sentrale bydeler og er godt integrert i et tidstypisk bygningsmiljø, samtidig som det tilfører nye kvaliteter til en institusjon som hele tiden er under fornying og utvikling. Ved hjelp av helhetlige grep har man skapt en ny bygningsstruktur som integrerer interiør og uterom på en svært god måte, og som tilfører bydelen et nytt anlegg som vil berike brukere, besøkende og lokalmiljøet.

Rådet for byforming og arkitektur har derfor utpekt Haukelandsbakken 15 – Barne- og ungdomssjukehuset, Haukeland universitetssjukehus til vinner av Arkitektur- og byformingsprisen 2017.

Juryen har valgt å tildele prisen til Barne- og ungdomssjukehuset, Haukeland universitetssjukehus, som et eksempel på en svært vellykket nyoppbygging av en institusjon for en i utgangspunktet sårbar gruppe.

Formålet med hele bygget er at det skal være en barne- og ungdomsklinikk som er bygget rundt brukerne, med pasienten i sentrum, og på barn og ungdoms premisser.

Det som kjennetegner bygget nå man nærmer seg er særpreget med en tung base i skifer som kontrasterer luftigheten og lettheten i lamellene, som er kledd med grønn glasskledning. Konseptet skaper en gjenkjennelighet, som man ikke kan stille seg likegyldig til. Det sies at arkitektur er frosset musikk, og i dette tilfellet stemmer det.

I inngangspartiet møter man en skala og en materialmessig stofflighet i form av skifervegger og fint utformede illustrasjoner trykket på glassflater i som gjør at man fjerner seg helt fra institusjonspreget som ofte kjennetegner store sykehus.

Videre er noe av historien fra den gamle bygningsmassen tatt vare på inn i det nye bygget. Prosjektet klarer å kombinere en svært klar bygningsstruktur med vekslingen mellom sine langstrakte lameller mellomliggende hager, med en lunhet gjennom materialbruk og dimensjonering.

Sykehuset inneholder et svømmeanlegg og et terapibasseng i basen under, som er vakkert utformet i skifer og lyssatt på en diskre og gjennomført måte som skaper rom som er gode å oppholde seg i.

Rent arkitektonisk er dette en svært imponerende gjennomføring av konseptet ”Knase tangenter” som har fulgt med helt fra konkurransen som gikk forut for reguleringsplanen med oppbyggingen av volumene som tangenter vinkelrett på terrenget, et grep som skaper fine og intime uterom mellom disse, og som samtidig gir utsyn til byen og landskapet rundt. Flere av lamellene har fint utformede fellesrom i enden, som bidrar til god kontakt med byen og omgivelsene rundt. Det er også sjelden at man ser et sykehusbygg som er løst slik at man får dagslys inn fra begge sider i når man beveger seg gjennom lamellene.

I et byromsperspektiv tilfører prosjektets karakteristiske og gjenkjennelige arkitektoniske uttrykk en ny opplevelseskvalitet til hovedtrafikkåren Haukelandsveien, noe som også vil bli videreført i byggetrinn 2. Synligheten av prosjektet vil således berike byrommet både i nærområdet, og som fjernvirkning sett fra Årstadvollen og fra byen. I et byutviklingsperspektiv vil det også få en svært sentral beliggenhet nær det fremtidige bybanestoppet på Haukeland.

Alt i alt er måten bygget i sin helhet er organisert rundt pasienten, samt de mange eksemplene på høy arkitektonisk kvalitet ned til siste detalj og god materialbruk det som gjør dette til vinneren av Bergen kommunes arkitektur- og byformingspris 2017.